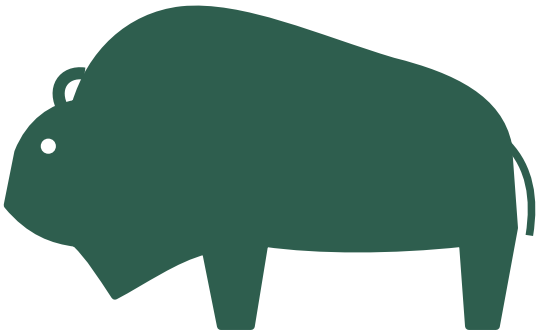
WARIES MISDAADREEKS · Nº 288

Wisentwacht in Maashorst

De zaak van het verdwenen altaarstuk

Een speurdossier voor kinderen van 8 tot 12 jaar

Uitgeverij Waries

Inhoud

De nummers 1 tot en met 29 zijn de stukken uit het dossier.

Zo werkt dit speurdossier 4
De speurders 6
Wie is wie 8
De kaart 9
1. Werkblad Museum Krona 10
Puzzel 1 · De Krona-quiz 11
2. Speurschrift: zaterdag 12
3. De folder 13
4. De plattegrond 15
5. De foto's van Harrie 16
6. De sleutellijst 17
7. De sluitronde 18
8. Bericht van de wijkagent 19
9. Interview met Harrie 20
10. De foto's van Femke 22
11. De deurlogger 24
12. Mail van Ilse 25
Puzzel 2 · Meet het spoor 27
13. Speurschrift: het hok 29
14. Het Maashorster Kompas 30
15. Videobellen met Ilse 31
Puzzel 3 · Haren in de modder 32
16. Speurschrift: de Wisentwacht 34
17. Het logboek van Ruud 36
18. Op bezoek bij Door 37
19. Een mail uit de printer 39
20. Bram belt 40
21. Bij Lotte 41
22. Het schetsboek 42
23. De appgroep 43
24. Gijs haalt zijn laarzen 45
25. Het telformulier 46
26. Het bonnetje van Bram 47
Puzzel 4 · Reken het na 48
27. Het rooster van Lotte 49
28. De taxibon van Ilse 50
29. Speurschrift: maandagavond 51
Aan de speurder 52
Werkbladen 53
Antwoordformulier 55
Hints 57
Verzegeld 59
De oplossing 60
Oplossingen van de puzzels 66
Nawoord 67

ZO WERKT DIT SPEURDOSSIER

Zo werkt dit speurdossier

Dit is geen gewoon boek. Het is een dossier: een map vol papieren die bij één zaak horen. Jij bent de vierde speurder. De andere drie hebben alles verzameld wat ze konden vinden. Nu moet jij uitzoeken wat er echt gebeurd is.

Wat zit er in dit dossier?

Negenentwintig stukken: een werkblad van school, foto's, een plattegrond, een sleutellijst, interviews, berichten uit een appgroep, een logboek van een boswachter, bonnetjes en nog veel meer. Lees ze in de volgorde waarin ze staan. Zo ontdek je de zaak op dezelfde manier als de speurders.

Tussen de stukken staan vier puzzels. Die helpen je om goed te kijken en te rekenen. De oplossingen van de puzzels staan achterin.

Wat heb je nodig?

- een potlood en een gum;
- een liniaal (die heb je echt nodig!);
- een vergrootglas, als je er een hebt;
- de werkbladen achterin. Je mag ze kopiëren.

Hoe speel je?

Je kunt dit dossier alleen oplossen of samen, met een vriend, je klas of je familie. Lees, kijk, schrijf op wat je opvalt. Een speurder gelooft niet zomaar wat iemand zegt. Mensen vergissen zich, en soms vertellen ze niet

De speurders van de Wisentwacht

De Wisentwacht is een club voor kinderen die van De Maashorst houden. Om de twee weken, op zondagochtend, gaan ze met boswachter Ruud Peters het natuurgebied in. Ze leren sporen lezen, vogels herkennen en wisenten tellen. Wisenten zijn Europese bizons: enorme bruine dieren met een bult op hun schouders, korte hoorns en een baard. Ze lopen in De Maashorst in een groot gebied achter een raster.

Drie leden van de Wisentwacht zijn ook echte speurders.

Juul van Dinther, 11 jaar

Zit in groep 7 van basisschool De Klimop in Uden. Schrijft alles op in haar speurschrift. ‘Als je het niet opschrijft, ben je het morgen kwijt,’ zegt ze. Juul wil later rechercheur worden, of boswachter, of allebei.

Mees van Dinther, 8 jaar

Het broertje van Juul. Mees is klein en ziet daardoor alles wat laag bij de grond is: voetstappen, haren, kruimels. Hij praat veel en snel, maar soms zegt hij iets heel slims.

WIE IS WIE

Wie is wie

Yara schreef van iedereen op hoe lang hij of zij is. ‘Handig bij voetsporen,’ zei ze.

Door van Lieshout (84) 1,55 m
Woont in Volkel. Het Hubertusluik is van haar; het is al heel lang in haar familie. Ze loopt met een rollator.

Bram van Lieshout (49) 1,94 m
Neef van Door. Woont in Zeeland. Heeft een herdershond, Bikkel, die hij elke dag uitlaat.

Ilse Hendriks (36) 1,80 m
Woont in Uden. Coördinator van de Stichting Erfgoedkring Uden-Landerd, die de tentoonstelling in het Lakenhuis organiseert.

Harrie Swinkels (68) 1,68 m
Woont in Uden. Vrijwillige suppoost: hij let op de zaal, opent en sluit en zorgt voor de vitrines.

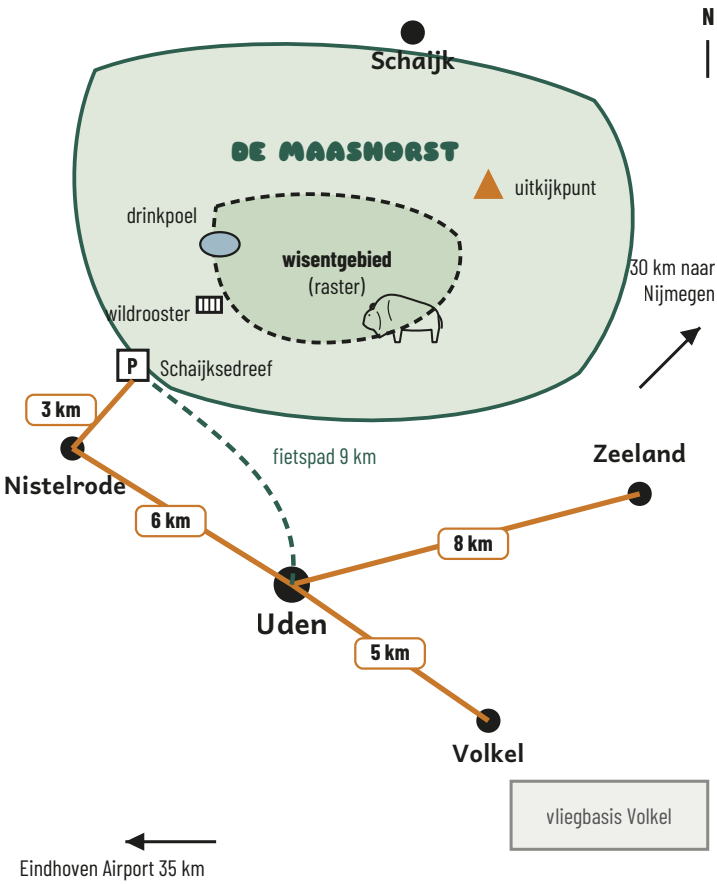
Lotte Raaijmakers (23) 1,60 m
Woont bij haar ouders in Uden. Studeert aan Kunstacademie Het Atelier in ’s-Hertogenbosch. Schilderde een kopie van het Hubertusluik.

Gijs Kuipers (54) 1,86 m
Timmerman uit Zeeland. Bouwde de vitrines van de tentoonstelling. Helpt als vrijwilliger bij het tellen van de wisenten.

DE KAART

De kaart

Een deel van de gemeente Maashorst, met de dorpen uit dit dossier. De afstanden zijn over de weg. Het wisentgebied ligt achter een raster; daar mag je als bezoeker niet in.

STUK 1 · WERKBLAD MUSEUM KRONA

De Klimop · groep 7 · naam: Juul van Dinther — wo 14 oktober 2026

Op bezoek in Museum Krona

Museum Krona staat aan de Veghelsedijk in Uden. Het museum zit in een vleugel van de abdij Maria Refugie. In de abdij wonen nog steeds zusters: de birgittinessen. Het klooster zelf is niet open voor bezoekers, het museum wel. Je ziet er iconen, schilderijen, beelden en oude handschriften, en buiten een kruidentuin zoals in de middeleeuwen. Op maandag is het museum dicht.

Wat is een drieluik?

Een drieluik is een schilderij dat uit drie delen bestaat: een groot middenpaneel en twee smallere luiken aan de zijkanten. De luiken zitten met scharnieren vast, zodat je ze dicht kunt klappen, net als de deurtjes van een kast.

Vroeger stonden drieluiken vaak op een altaar in een kerk. Op gewone dagen waren de luiken open en zag je de kleurige binnenkant. In de stille weken voor Pasen gingen de luiken dicht. Dan zag je alleen de buitenkant. Die buitenkant is vaak in grijstinten geschilderd, alsof het beelden van steen zijn. Dat heet *grisaille* (je zegt: grie-zaai-je). Zo zag het altaar er in die weken soberder uit.

Vragen

Waarom is de buitenkant van een luik vaak grijs?
Omdat de luiken dicht gingen voor Pasen en het dan rustig moest zijn. Het lijkt op steen.

STUK 3 · DE FOLDER VAN DE TENTOONSTELLING

Stichting Erfgoedkring Uden-Landerd presenteert

Schatten uit de Maashorst-dorpen

Het Lakenhuis, Markt, Uden · 16 tot en met 25 oktober 2026 · dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur

Op zolders en in oude kisten in de dorpen van de Maashorst liggen prachtige dingen. Tien dagen lang laten zes families hun schatten zien.

1 **Het Hubertusluik** · *ca.* 1530 · olieverf op eikenhout · 46 x 19 cm
Het linkerluik van een drieluik; de rest is al eeuwen verdwenen. Op de binnenkant knielt Sint-Hubertus, de beschermheilige van de jagers, voor een hert met een kruisje tussen zijn gewei. De buitenkant is geschilderd in grijstinten (grisaille): Sint-Antonius met zijn staf en, aan zijn voeten, een varkentje. Het luik staat met de binnenkant naar voren. Bruikleen van mevrouw D. van Lieshout, Volkel.